Lietas Nr. C33299415
Lietas arhīva Nr. C-2994-15/18

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Siguldā 2015.gada 23.oktobrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese Vineta Mazure, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu, un

k o n s t a t ē j a
APRAKSTOŠĀ DAĻA

[1] 2015.gada 17.aprīlī Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

[1.1] Pamatojoties uz Civillikuma 1770., 1772., 1775., 1779., 2384., 2391.pantu, lūgusi tiesu piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ pamatparādu 996,01 *euro* un likumiskos procentus 537,85 euro. Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ samaksāto valsts nodevu 230,10 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*.

[1.2] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2005.gada 14.decembrī samaksājusi /pers. B/ Ls 700 (jeb 996,01 *euro*) kā avansu par ceļa projekta (Beberbeķu 7.līnija, Rīga, Saules pļavas) izstrādi, par ko izsniegts apliecinājums par naudas saņemšanu. Līdz pat šim brīdim saistības nav izpildītas, nauda nav atgriezta. Vairākkārt centusies vienoties par naudas atgriešanu, tomēr atskaitot solījumus, neko nav saņēmusi. 2014.gada 21.oktobrī ierakstītā pasta sūtījumā nosūtīja /pers. B/ atgādinājumu, tomēr nekāda reakcija nav sekojusi.

[2] 2015.gada 14.maijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu atbildētājam /pers. B/ uz viņa deklarēto dzīves vietu ierakstītā sūtījumā nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai 30 dienas no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas (lietas 36.lapa).

[2.1] No Tiesu informācijas sistēmā pieejamā Personu datu pārlūka reģistra izriet, ka atbildētājs /pers. B/ savu dzīvesvietu deklarējis /adrese/ (lietas 25.lapa, lietas 34.lapa).

Saskaņā ar Dzīves vietas deklarēšanas likuma 1.pantu, dzīves vietas deklarēšanas mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību.

[2.2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.pantu, tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, — pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.

[2.3] Civilprocesa likuma 56.^{1}panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56.panta noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai ir paziņots par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu un tiesas dokumenti ir izsniegti, septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu.

[2.4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas viņu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Atbildētājs paskaidrojumus par prasību nav sniedzis un puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim. Lietas izskatīšanu mutvārdu procesā puses nav lūgušas.

[2.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu, paskaidrojumu nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai.

[2.6] Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

2015.gada 5.augustā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, pusēm paziņots, ka sprieduma norakstu tiesas kancelejā varēs saņemt 2015.gada 23.oktobrī (lietas 26.lapa).

Atbildētājam/pers. B/ tiesas nosūtītie dokumenti tiesā nav atpakaļ atgriezti. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājs /pers. B/ prasības pieteikumu un tiesas paziņojumus saņēmis un par tiesā celto prasību informēts.

[2.7] Apstākļos, kad atbildētājam par prasību ir paziņots pienācīgā veidā un puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt rakstveida procesā.

MOTĪVU DAĻA

[3] Izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma.

[4] Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1473.pants nosaka, ka tiesiska darījuma forma atkarājas no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus.

[4.1] Prasības priekšmets ir nevis pats atbildētājam izvirzītais prasījums, bet gan tas, uz ko šis prasījums ir vērts. Prasības priekšmets ir tās apstrīdētās tiesības, tiesiskās attiecības, kuras pastāv starp prasītāju un atbildētāju, un kuru esamību vai neesamību prasītājs lūdz tiesu konstatēt un arī

aizsargāt savas aizskartās vai apstrīdētās tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses (Civilprocesa likuma komentāri, Trešais papildinātais izdevums, autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, TNA, 2006, lpp. 216).

Prasības pamats ir tie apstākļi, kas apliecina, ka atbildētājam iestājies noteiktu saistību (līgumisko vai ārpuslīgumisko – delikta saistību) izpildes pienākumi. Tādēļ ļoti svarīgi ir aprakstīt saistību nodibināšanas vai izcelšanās pamatus, precīzi atsaucoties uz saistības reglamentējošajām materiāltiesiskajām normām, kā arī norādīt uz pierādījumiem, kas apliecina izpildes pienākuma iestāšanos (Civilprocesa likuma komentāri, Trešais papildinātais izdevums, autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, TNA, 2006, lpp. 216).

[4.2] Tiesa, ņemot vērā prasības pamatu un priekšmetu attiecīgajā civillietā, secina, ka /pers. A/ cēlusi prasību pret /pers. B/ par iedotā avansa atgriešanu, jo atbildētājs nav izpildījis saistības, ko bija uzņēmies saņemot avansu.

[4.3] No lietas materiāliem pievienotās 2005.gada 14.decembra pavadzīmes izriet, ka atbildētājs /pers. B/ 2005.gada 14.decembrī parakstījis parādzīmi, kurā norādīts, ka /pers. B/ saņēma naudas summu 700 Ls (septiņsimt latu) apmērā avansa summas apmaksai par projektu ceļam ciematā "Solnečnaja poļana" p. Rīga, 7.līnija, Beberbeķi no kundzes /pers. A/ (lietas 30.lapa).

No prasības pieteikuma satura izriet, ka prasītāja /pers. A/ izsniegusi atbildētājam naudu – avansu Ls 700 (jeb 996,01 *euro*) kā avansu par ceļa projekta (Beberbeķu 7.līnija, Rīga, Saules pļavas) izstrādi.

[4.4] Civillikuma 2212. panta pirmā daļa noteic, ka ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu.

[4.5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97. panta pirmo daļu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

[4.6] Izanalizējot iepriekšminēto pierādījumu – 2005.gada 14.decembra parādzīmi, tiesa atzīst, ka šis pierādījums apstiprina to, ka starp pusēm pastāvēja vienošanās par to, ka atbildētājs izgatavos ceļa projektu (Beberbeķu 7.līnija, Rīga, Saules pļavas), un to, ka prasītāja /pers. A/ ir nodevusi un atbildētājs /pers. B/ ir saņēmis avansu, kas bija nepieciešams projekta izstrādāšanai. Līdz ar to secināms, ka prasītāja /pers. A/ pasūtījusi, bet atbildētājs /pers. B/ uzņēmies izstrādāt ceļa projektu, vienojoties par samaksu.

[4.7] Tiesa atzīst, ka tas apstāklis, ka prasītāja piekritusi pasūtījumam, izsniedzot avansu un atbildētājs pašrocīgi uzrakstījis parādzīmi, ka saņēmis avansu ceļa projekta izstrādāšanai, ir par pamatu secinājumam, ka starp pusēm pastāvēja līgumiska saistība.

[4.8] Tiesa atzīst, ka attiecīgajā gadījumā nav svarīga līguma forma. Kā tas norādīts tiesību doktrīnā – līgumu brīvība nozīmē to, ka līdzēji var veidot līgumattiecības un noteikt līguma saturu uz savstarpējas saprašanās un brīvas izvēles pamata. Gadījumā, ja līdzēji paši nav noregulējuši kādu jautājumu, atbildi sniedz likuma dispozitīvās normas (Balodis K., Grām.: Ievads civiltiesībās, Zvaigzne ABC, 2007, 176.lpp).

[4.9] Tādējādi secināms, ka starp prasītāju un atbildētāju noslēgts uzņēmuma līgums Civillikuma 2212. panta izpratnē.

[4.10] Civillikuma 2213. pants noteic, ka uzņēmējam jāizpilda pasūtījums saskaņā ar līgumu un jānodod pasūtītājam. Savukārt Civillikuma 2217. panta otrā daļa noteic, ja pasūtījums paliek vai nu pavisam neizpildīts vai vismaz nepabeigts, vai ir izpildīts slikti vai citādi nekā pasūtītājs norādījis, vai nav ticis laikā gatavs, kā arī ja apstrādāšanai doto lietu pēc darba pabeigšanas neatdod, tad uzņēmējam jāatlīdzina pasūtītājam nodarītie zaudējumi.

[4.11] Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājiem jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[4.12] Atbildētājs nav izmantojis savas Civilprocesa likuma 74.pantā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus, nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus un parāda summu, kā arī nav norādījis, ka izpildījis savas saistības – izstrādājis ceļa projektu, līdz ar to secināms, ka atbildētājam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Civillikuma 1.pants noteic, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības. Civillikuma 1838.panta pirmā daļa noteic, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

[4.13] Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka prasītājas prasība ir pamatota un apmierināma, piedzenot no atbildētāja par labu prasītājai samaksāto avansu Ls 700 (jeb 996,01 *euro*)

Euro ieviešanas kārtības likuma 4.panta otrā daļa noteic, ka sākot ar *euro* ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē *euro*, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

[4.14] Pamatojoties uz minēto likuma normu, no atbildētāja piedzenamā avansa summa konvertējama *euro* un atbilst 996,01 *euro* (Padomes noteiktais maiņas kurss – 1 *euro* = Ls 0,702804).

[5] Prasītāja/pers. A/ lūgusi piedzīt no atbildētāja /pers. B/ likumiskos nokavējuma procentus par naudas lietošanu 537,85 *euro* apmērā, ko aprēķinājusi par 9 gadiem (996,01 *euro* x 6% x 9 gadi = 537,85 *euro*).

[5.1] Civillikuma 1753.pants noteic, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu u lietošanas ilgumu.

Atbilstoši Civillikuma 1754.pantam, procentiem vienmēr nepieciešams galvenais parāds jeb kapitālparāds.

[5.2] Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmās daļas 1.punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata.

Nokavējuma procenti ir maksa par naudas vai cita kapitāla lietojumu pēc tam, kad iestājies maksājuma (atvietojamas lietas došanas) pienākums. Tātad nokavējuma procentu maksāšana ir saistīta ar tiesību pārkāpumu – nokavējumu, tašu to daba paliek tāda pati kā procentiem vispār: arī nokavējuma procentu uzdevums ir nodrošināt ienākumus, ko dod kapitāls, atrodoties apritē, ekvivalenci mantiskajās attiecībās (sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri, Saistību tiesības (1401.-2400.p.), autoru kolektīvs prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā, Mans īpašums, Rīga, 2000., 256.-257.lpp.).

[5.3] Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai piedzenami likumiskie nokavējuma procenti, tādā apmērā kā to lūgusi prasītāja - 537,85 *euro* apmērā (par 9 gadiem (996,01 *euro* x 6% x 9 gadi = 537,85 *euro*). Tiesa apmierinot prasību šajā daļā, ņem vērā to, ka atbildētājs nav cēlis iebildumus pret prasību un nav apstrīdējis prasības pieteikumā minētos faktus un parāda summu.

[6] Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

[6.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

[6.2] Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkts noteic, ka par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro*, valsts nodeva maksājama 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

[6.3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu valsts nodeva līdz 2134 *euro* ir 15 procenti no

prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*, kas attiecīgajā gadījumā ir 230,08 *euro* (15% no 1533,86 (966,01 + 537,85)).

[6.4] Prasītāja ceļot prasību tiesā, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam, samaksājusi valsts nodevu 230,10 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* apmērā (lietas 8.-9.lapa).

[6.5] Tiesa atzīst, ka, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas par labu prasītājai proporcionāli prasības summai (1533,86 *euro*) piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva 230,08 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 *euro* apmērā.

[6.6] No lietas materiāliem redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā ir 6 *euro* (lietas 2.lapa). Ņemot vērā, ka prasītāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus samaksājusi 4,70 *euro* apmērā, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanas saistītie izdevumi 1,30 *euro* apmērā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1}pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 97., 190., 193., 195.un 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27}pantu , tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, parādu 996,01 *euro* (deviņi simti deviņdesmit seši *euro* un 01 cents), likumiskos nokavējums procentus 537,85 *euro* (pieci simti trīsdesmit septiņi *euro* un 85 centi) un tiesas izdevumus: valsts nodevu 230,08 *euro* (divi simti trīsdesmit *euro* un 08 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (četri *euro* un 70 centi), kopā 1768,64 *euro* (viens tūkstotis septiņi simti sešdesmit astoņi *euro* un 64 centi).

Prasības summu ieskaitīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, kontā Nr. /konta nr./, AS "Swedbank".

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,30 *euro* (viens *euro* un 30 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot saņēmēju: Tiesu administrācija NMR 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499.

Noteikt /pers. B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Dokuments, kas apliecina minēto izdevumu samaksu iesniedzams Rīgas rajona tiesas kancelejā Siguldā, Šveices ielā 27, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27.

Tiesnese V.Mazure